

การวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตร เพื่อเป็นทางเลือกปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต ในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่ Agri-Map จังหวัดชลบุรี

รูป แผนที่อาณาเขตติดต่อ จังหวัดช...

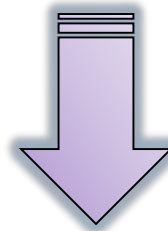

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6 ชลบุรี

1. วัตถุประสงค์ของการจัดประชุม

เพื่อนำเสนอหลักคิดในการบริหารจัดการพื้นที่และรับฟังความคิดเห็นจากพื้นที่

จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและมาตรการเป็นรายพื้นที่

2.แนวความคิดการจัดทำโซนนิ่งภาค

เกษตร

การบริหารจัดการที่ดินให้เกิดประโยชน์ สอดคล้องกับศักยภาพ และให้ผลตอบแทนที่เหมาะสม

การพัฒนาอย่างเป็นระบบตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง

การเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต

การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร

- ➡ สร้างความมั่นคงทางรายได้ให้เกษตรกร
- ➡ ใช้ประโยชน์ที่ดินเต็มศักยภาพ
- ➡ ตอบสนองตลาดทั้งในและต่างประเทศ

การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ

นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพืชเศรษฐกิจ

เขตการใช้ที่ดินพืชเศรษฐกิจ

การบริหารจัดการด้านพื้นที่
ตามเขตการใช้ที่ดินพืช
เศรษฐกิจ เพื่อบริหารจัดการ
ด้านการผลิตให้เพียงพอกับ
อุปสงค์-อุปทาน

ผลิตไม่เพียงพอ
กับความต้องการ
เพิ่มพื้นที่ปลูก / เพิ่มการ
จัดการที่ดีในบริเวณที่
เหมาะสม

ผลิตล้นตลาด
หรือราคาตกต่ำ
ลดพื้นที่ปลูกบริเวณที่
ไม่เหมาะสม

สร้างมาตรการและแรงจูงใจในการใช้พื้นที่
เพื่อการผลิตตามเขตการใช้ที่ดินพืชเศรษฐกิจ

หลักการเบื้องต้นในการวิเคราะห์

- ❑ ชนิดสินค้าที่นำมาวิเคราะห์มี 2 ประเภท ได้แก่
 - 1) สินค้าที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ปี 2558 (GPP : Gross Provincial Product in 2015) สูงใน 4 อันดับแรก (Top 4) ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน สับปะรดโรงงาน และมันสำปะหลัง
 - 2) สินค้าที่มีศักยภาพการผลิตในพื้นที่ หรือสินค้าที่เป็นอัตลักษณ์

- ❑ กำหนดให้ ยางพารา เป็นพืชที่ต้องดำเนินการปรับเปลี่ยน เพราะมีสัดส่วน GDP ในภาคเกษตรสาขาพืช มากเป็นอันดับหนึ่งของจังหวัด (11.45%) และยังมีปัญหาราคาตกต่ำ

- ❑ สินค้าทางเลือกที่นำเสนอในการปรับเปลี่ยน กำหนดเป็นกิจกรรมปรับเปลี่ยนเป็นสินค้าทดแทน

ทำไมต้องปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกสินค้าในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (S3,N)

ปัญหาด้านการผลิตและ
การตลาด

ประสิทธิภาพการผลิตต่ำ

ผลผลิตต่อไร่ต่ำ

ต้นทุนสูง

ผลตอบแทนน้อย

ผลผลิตส่วนเกิน

ราคาตกต่ำ

สินค้า TOP 4 จังหวัดชลบุรี

ยางพารา

ปาล์มน้ำมัน

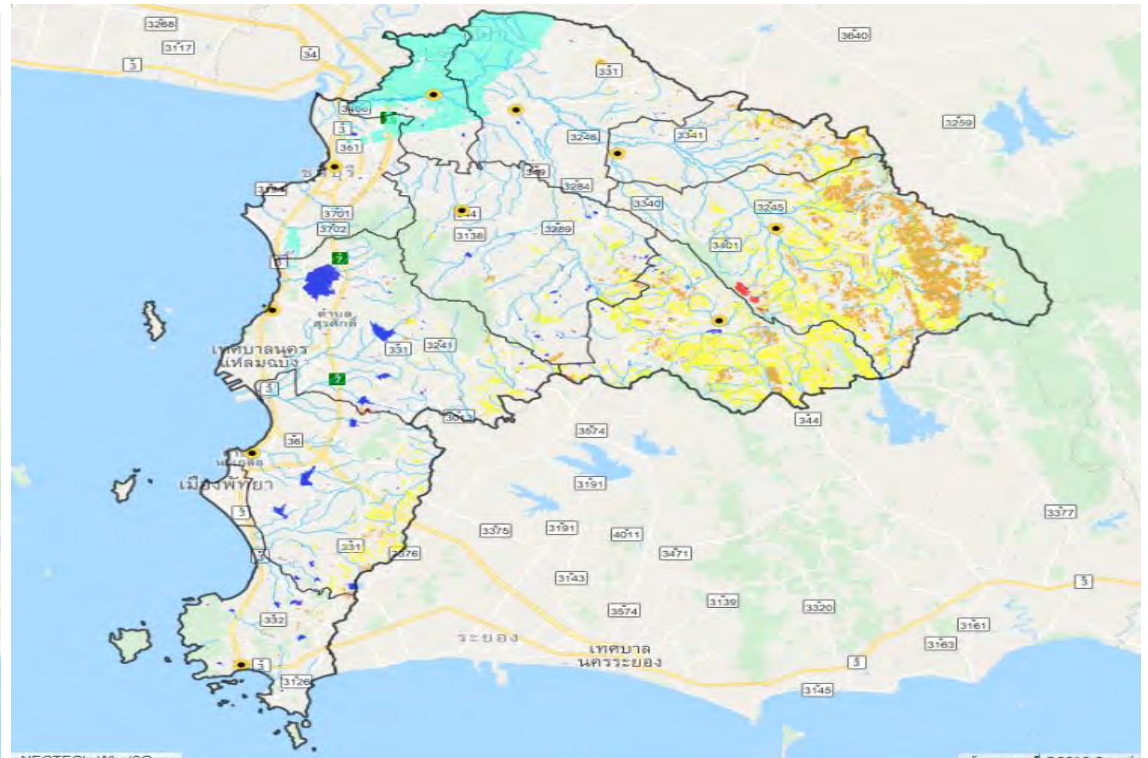
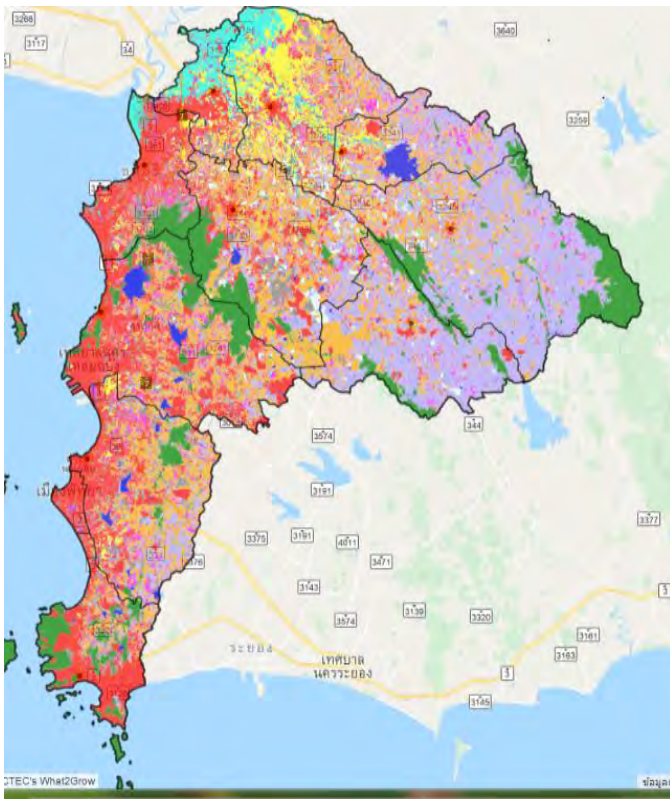

สับปะรด

มันสำปะหลัง

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูก ยางพารา ในชั้นความเหมาะสมต่างๆ

- พื้นที่การเกษตร 56.67%
- พื้นที่ป่า 11.14%
- พื้นที่นอกการเกษตร 32.19%

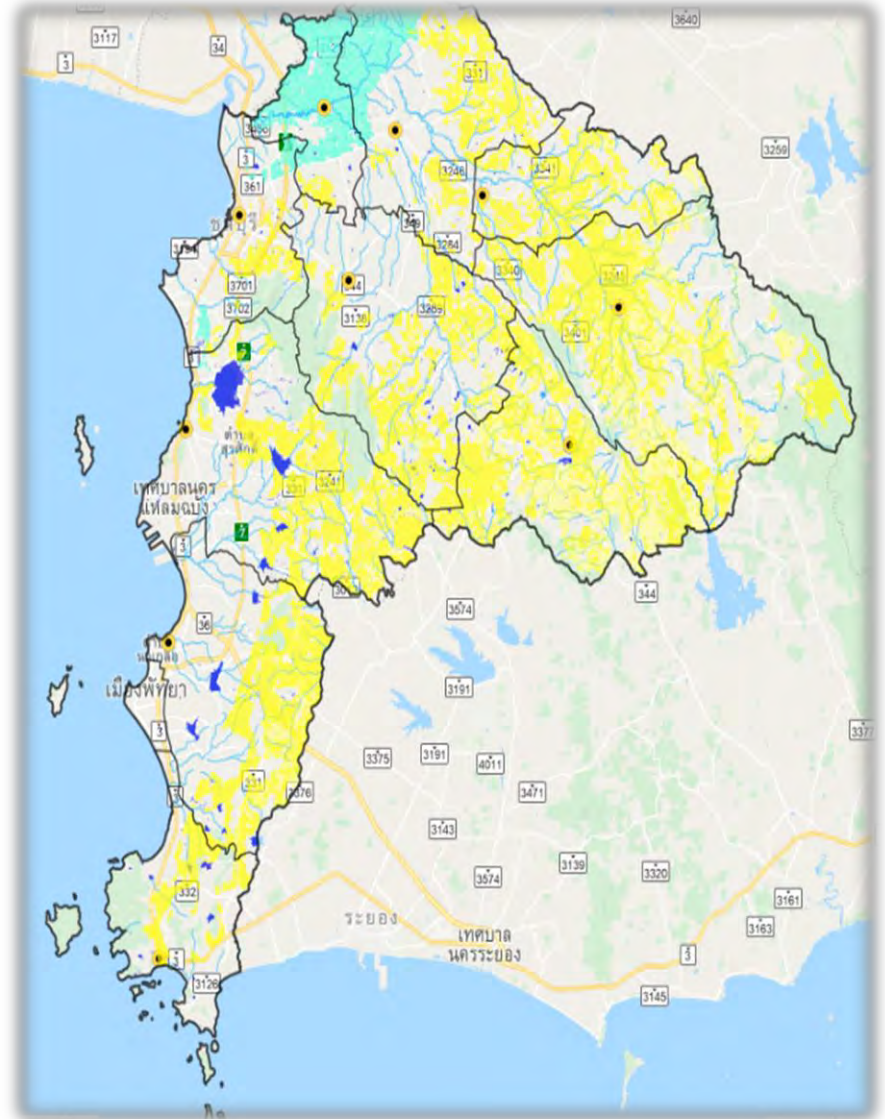
สัญลักษณ์

(ร2) ปลูกยางพาราบนพื้นที่เหมาะสมปานกลาง	205,774	ไร่
(ร3) ปลูกยางพาราบนพื้นที่เหมาะสมน้อย	101,748	ไร่
(น) ปลูกยางพาราบนพื้นที่ไม่เหมาะสม	3,947	ไร่

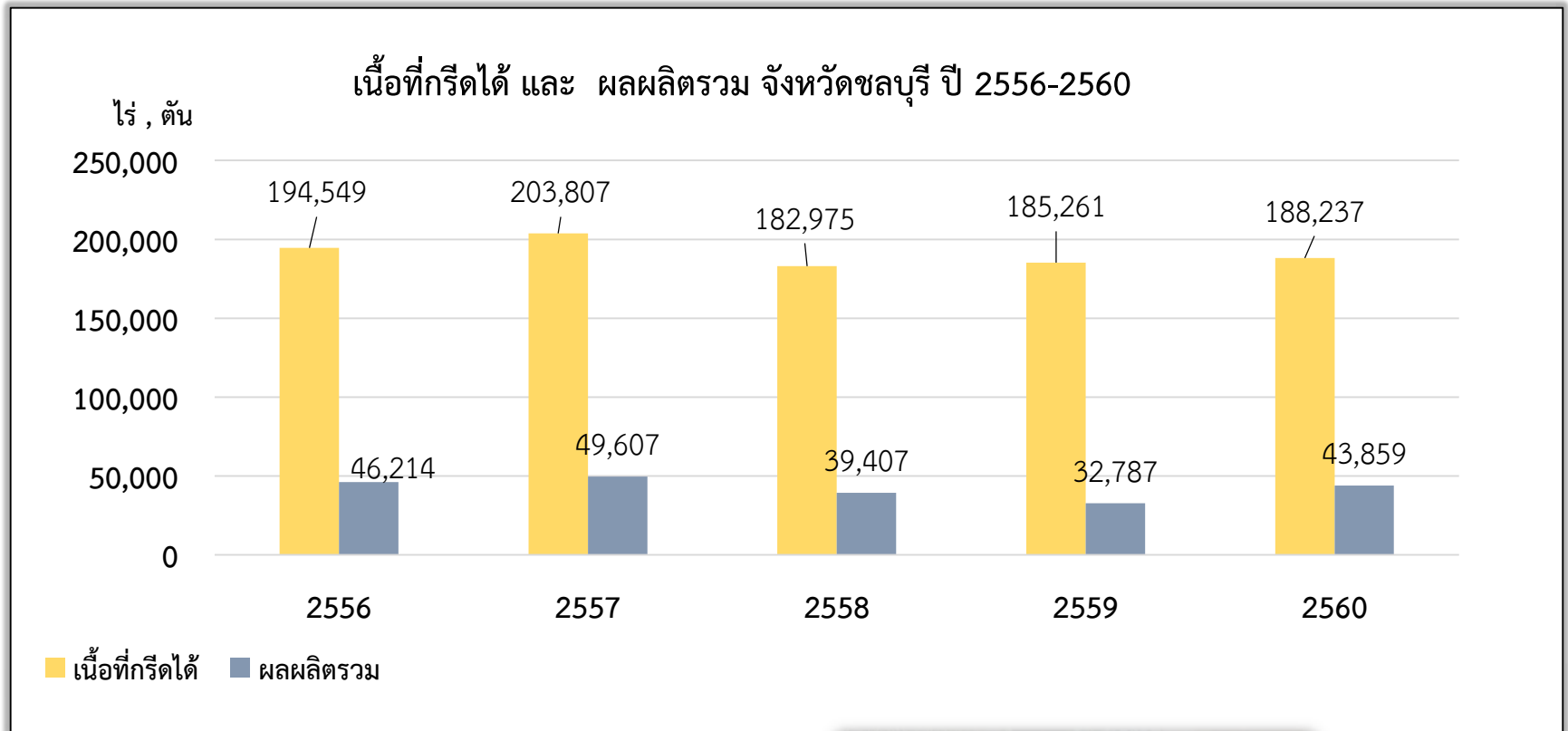
แผนที่แสดงพื้นที่ปลูก ยางพารา ในชั้นความเหมาะสมของดิน

ความเหมาะสม ของที่ดินสำหรับ ยางพารา S2
จ.ชลบุรี รวมพื้นที่ 1,021,041 ไร่

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
เหมาะสมปานกลาง (รวม)	1,021,041	100.00
- เหมาะสมปานกลาง S2 (ปลูกจริง)	205,732	20.14
- เหมาะสมปานกลาง S2 (คงเหลือ)	815,310	79.86

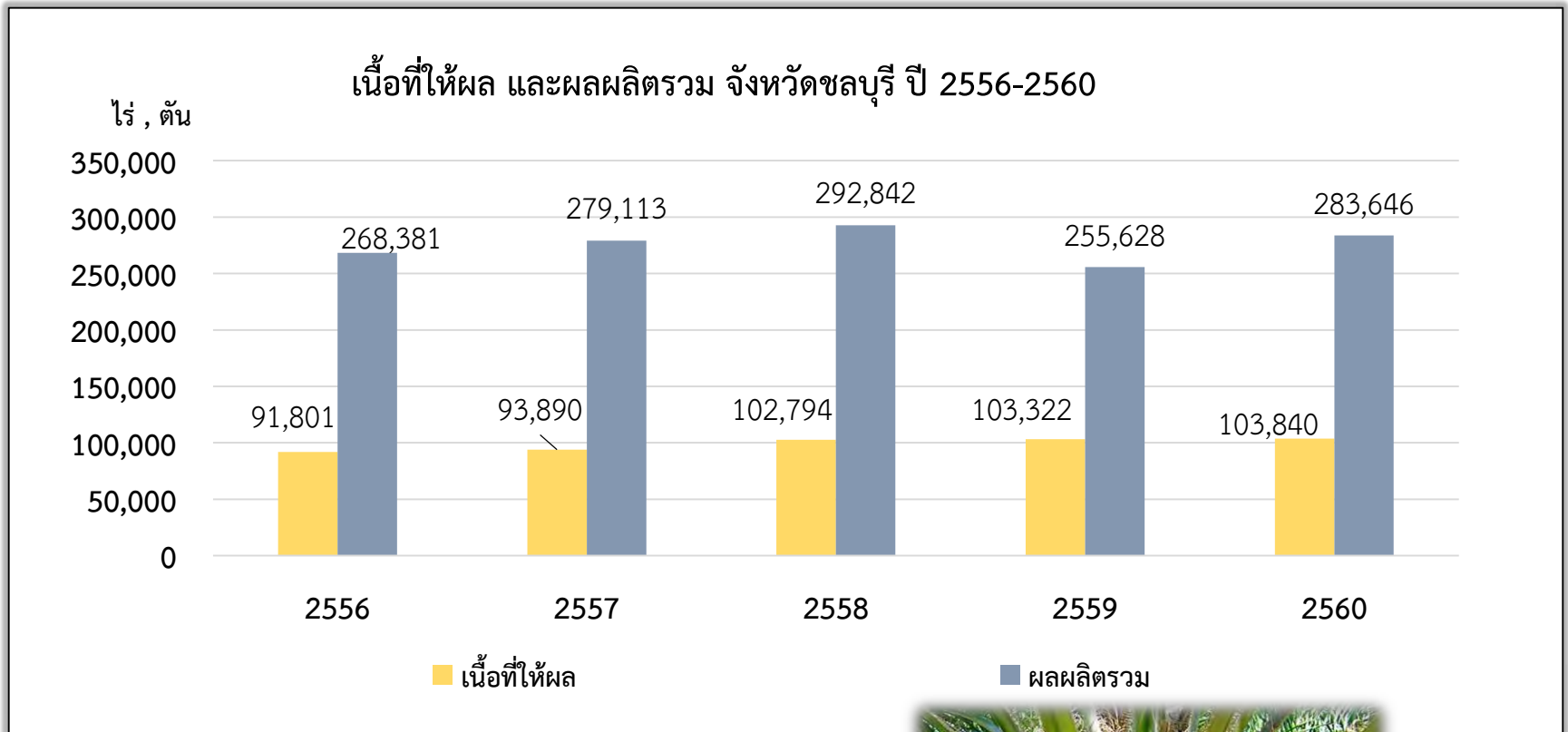
เนื้อที่กรีดยาง และผลผลิตรวม ยางพารา จังหวัดชลบุรี

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

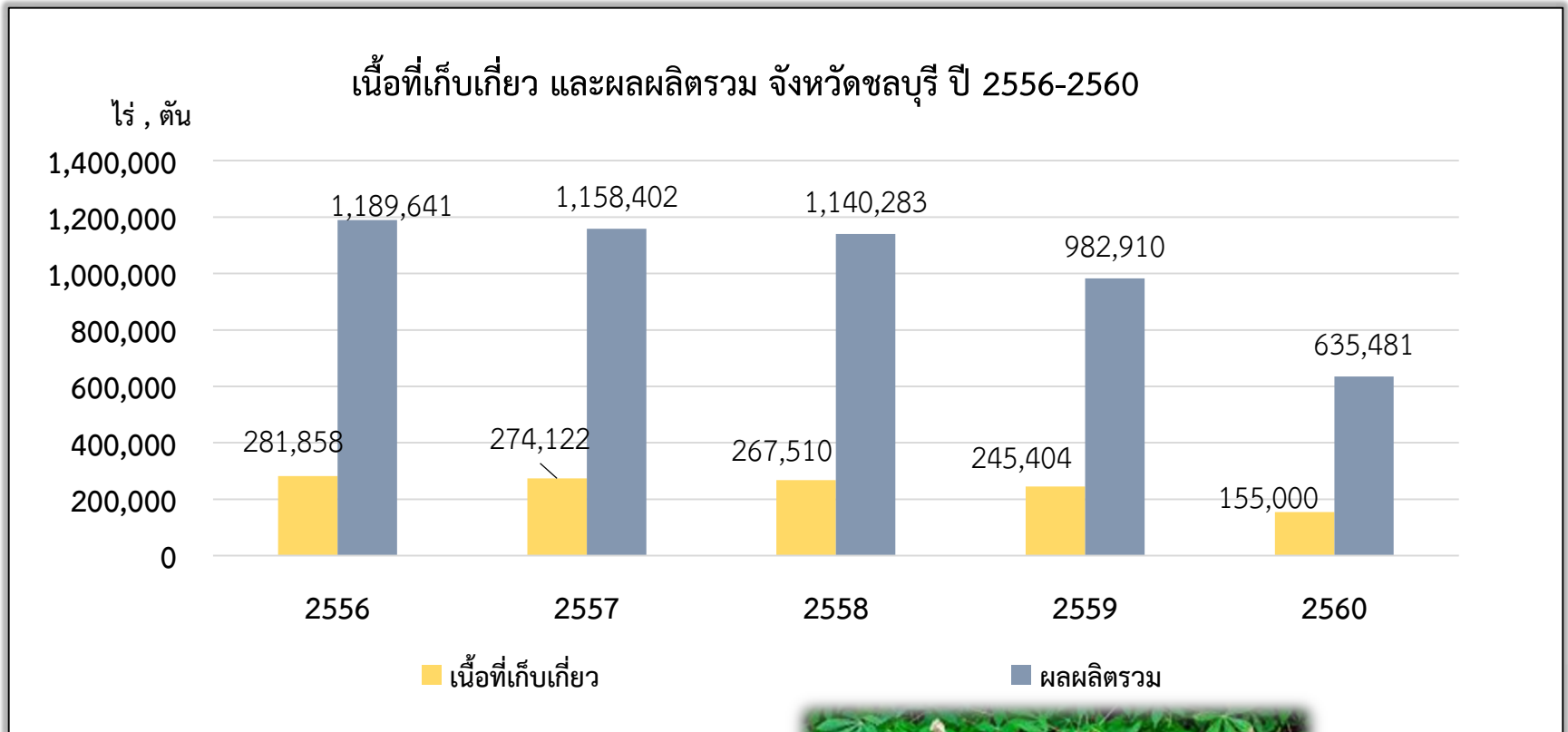
เนื้อที่ให้ผล และผลผลิตรวม ปาล์มน้ำมัน จังหวัดชลบุรี

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

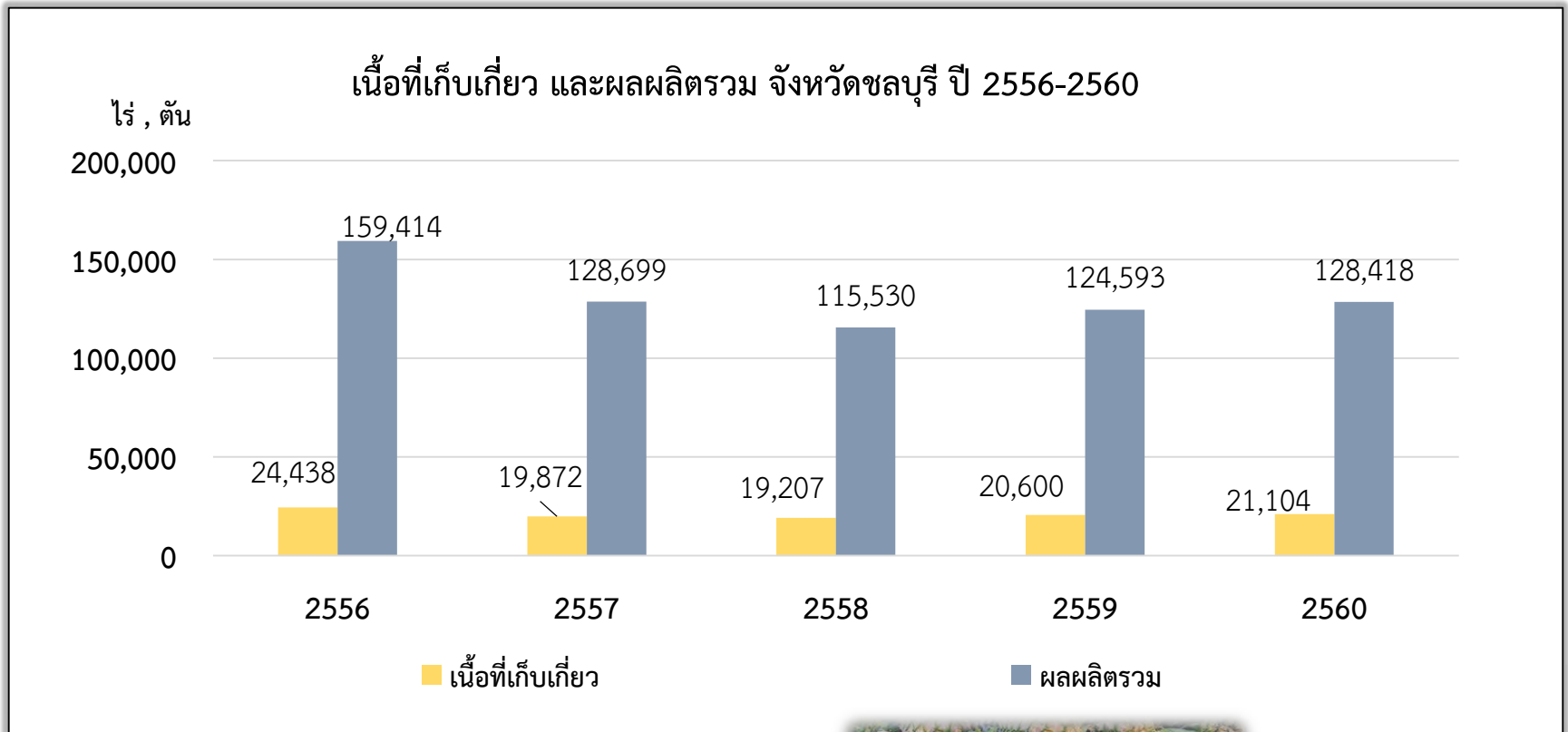
เนื้อที่เก็บเกี่ยว และผลผลิตรวม มันสำปะหลัง จังหวัดชลบุรี

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เนื้อที่เก็บเกี่ยว และผลผลิตรวม สับปะรด จังหวัดชลบุรี

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

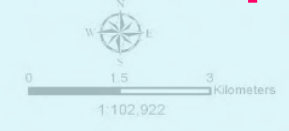

แนวคิดต้นทุนการผลิตและ ผลตอบแทน

ตามพื้นที่ความเหมาะสมของดิน

สนับสนุนโครงการ Zoning by Agri-map

หมายเลขที่ดิน	คำอธิบาย	เนื้อที่ (ไร่)	มูลค่า
3	กลุ่มชุดดินที่ 4 ดินเหนียวสีม่วงที่ เนื้อละเอียดและกึ่งละเอียด ภูเขาไฟ เป็นต้น	50,827	51.61
15	เนื้อที่ที่สะอาด ภูเขาไฟ ปฏิวัติที่ขึ้นกับกรวยที่ขึ้นด้วย เป็นดินเหนียวสีเข้ม	23	0.02
13	กลุ่มชุดดินที่ 15 ดินทรายละเอียด เนื้อที่ที่สะอาด ภูเขาไฟ	28,450	28.85
21	ปฏิวัติที่ขึ้นกับกรวยที่ขึ้นด้วย เป็นดินเหนียวสีเข้ม	3,109	3.16
21	กลุ่มชุดดินที่ 21 ดินทรายละเอียด เนื้อที่ที่สะอาด ภูเขาไฟ	76	0.08
21a	ดินทรายละเอียด ภูเขาไฟ เป็นดินเหนียวสีเข้ม ภูเขาไฟ เป็นดินเหนียวสีเข้ม ภูเขาไฟ เนื้อที่ที่สะอาด ภูเขาไฟ	1002	1.02
21b	ดินทรายละเอียด ภูเขาไฟ เนื้อที่ที่สะอาด ภูเขาไฟ	114	0.14
23	กลุ่มชุดดินที่ 23 ดินเหนียวสี ภูเขาไฟที่ขึ้นกับกรวยที่ขึ้นด้วย เนื้อที่ที่สะอาด ภูเขาไฟ	11,637	11.71

กรมวางแผนการไร้ที่ดิน
สำนักงานเขตภาคกลาง
กรมที่ดิน

นโยบาย Zoning by Agri-map

บริหารจัดการแบบธุรกิจเกษตร

สมดุล น้ำ ดิน ตลาด ต้นทุน

ต้นทุนผลตอบแทน เป็นข้อมูลทางเศรษฐกิจ ที่เกษตรกร
สามารถใช้ในการตัดสินใจ และวางแผนการผลิต ร่วมกับ
ปัจจัยอื่นๆ

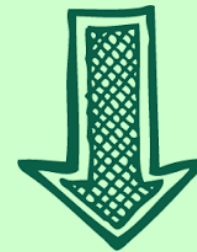

คิดว่าจะผลิตอะไร

ที่เหมาะสมกับเรามากที่สุด

ต้องศึกษาจากปัจจัย

ที่เกี่ยวข้องอะไรบ้าง

1

เปรียบเทียบสินค้า
ที่ผลิตได้ในพื้นที่

พิจารณาจาก

ต้นทุนการผลิต (ค่าใช้จ่าย)

ผลตอบแทน (กำไร ขาดทุน)

2

จะนำผลผลิตไปขาย
ได้ที่ไหน

(มีตลาด แหล่งรับซื้อ โรงสี
โรงงาน รongรับหรือไม่)

3

สภาพทางกายภาพ

ของพื้นที่ ลักษณะพื้นที่

ลักษณะดิน แหล่งน้ำ

ปริมาณน้ำฝน

สภาพอากาศ ฯลฯ

4

มีองค์ความรู้และ

เทคโนโลยีการผลิต

สินค้านั้นเพียงพอหรือไม่

จะศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติม

ได้จากที่ใด

แนวคิดการจัดทำ

ต้นทุนการผลิต

ของ สศก.

ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์

😊 คิดค่าใช้จ่ายทุกขั้นตอนกิจกรรมการผลิต

😊 คิดค่าใช้จ่ายทั้งเป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสด

😊 คิดเท่าที่ใช้จริงในช่วงเวลาการผลิต

😊 คิดค่าเสียโอกาสเงินลงทุน

แนวคิดการจัดทำต้นทุนการผลิตของ สศก. (ต่อ)

ต้นทุนการผลิตของผลผลิต

😊 ผลผลิตที่ยังอยู่ในมือของเกษตรกร

😊 ผลผลิตเสียหายสิ้นเชิงก็จะไม่มีต้นทุนของผลผลิต

😊 เป็นต้นทุนการผลิตของเกษตรกร ณ ไร่นา

ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย

😊 คิดต้นทุนค่าใช้จ่ายของเกษตรกรทุกรายที่เป็นตัวอย่าง ไม่ใช่ของรายใดรายหนึ่ง

😊 เฉลี่ยถ่วงน้ำหนักด้วยพื้นที่เพาะปลูก

ต้นทุนทางบัญชีและต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์

ต้นทุนทางบัญชี	ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์
<ul style="list-style-type: none"> • เป็นค่าใช้จ่ายที่ชัดเจน ในการซื้อหาปัจจัยการผลิต เป็นตัวเงิน 	<ul style="list-style-type: none"> • เป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อหาปัจจัยการผลิต ทั้งที่จ่ายเป็นเงินสด และไม่เป็นเงินสด
<ul style="list-style-type: none"> • ไม่ได้คิดค่าแรงตนเอง ค่าแรงครัวเรือน 	<ul style="list-style-type: none"> • คิดค่าแรงทั้งค่าแรงจ้างมา และค่าแรงครัวเรือน
<ul style="list-style-type: none"> • ไม่คิดค่าใช้ที่ดินของตนเอง (ไม่เช่า) 	<ul style="list-style-type: none"> • คิดทั้งค่าเช่า และค่าใช้ที่ดิน
<ul style="list-style-type: none"> • ไม่คิดค่าเสียโอกาส 	<ul style="list-style-type: none"> • คิดค่าเสียโอกาส

ต้นทุนทางบัญชี

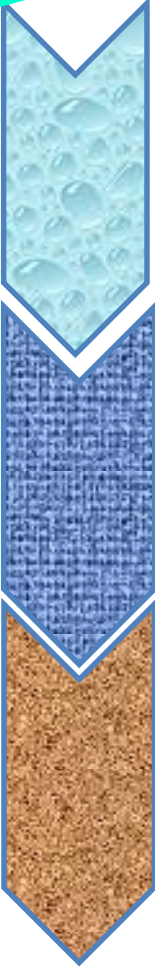
ต่ำกว่า

ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์

โครงสร้างต้นทุนการผลิตพืช

รายการ	เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม
1. ต้นทุนผันแปร	✓	✓	✓
1.1 ค่าแรงงาน	✓	✓	✓
1.2 ค่าวัสดุ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ	✓	✓	✓
1.3 ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน		✓	✓
2. ต้นทุนคงที่	✓	✓	✓
2.1 ค่าเช่า/ค่าใช้ที่ดิน	✓	✓	✓
2.2 ค่าเสื่อมเครื่องมืออุปกรณ์ฯ		✓	✓
2.3 ค่าเสียโอกาสเงินลงทุนเครื่องมืออุปกรณ์ฯ		✓	✓
2.4 ต้นทุนก่อนให้ผล (กรณีไม้ผลไม่ยืนต้น)	✓	✓	✓
3. ต้นทุนรวม	✓	✓	✓
4. ต้นทุนรวมต่อหน่วย (บาท/กก.)			
5. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)			

ค่าแรง

• เตรียมดิน

• ปลูก

• ดูแลรักษา

เก็บเกี่ยว

วัสดุ :

พันธุ์

ปุ๋ย สารเคมี สารธรรมชาติ

เชื้อเพลิง วัสดุเกษตรอื่น

pixta.jp - 15971902

pixta.jp - 18968713

ค่าซ่อม /
ค่าเสื่อม

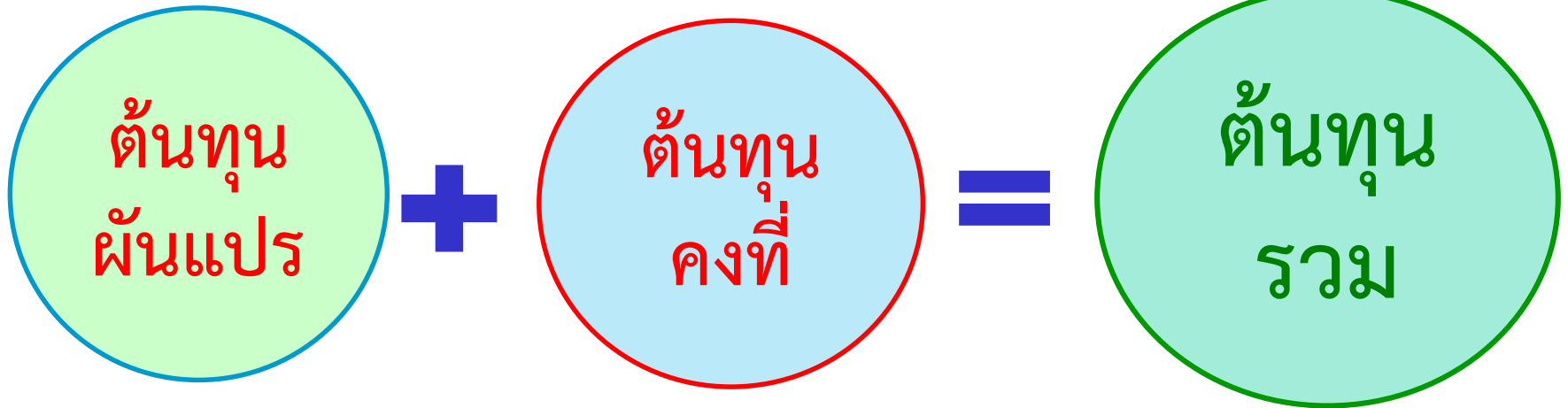
ค่าเสียโอกาส

ค่าเช่า/
ค่าใช้ที่ดิน

ต้นทุนรวม

ต้นทุนต่อพื้นที่ (บาท/ไร่)

หมายถึง ต้นทุนรวมทั้งหมด เฉลี่ยต่อเนื้อที่ปลูก

ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/กิโลกรัม)

หมายถึง ต้นทุนต่อไร่(บาท) หารด้วย
ผลผลิตต่อไร่(กก.)

ผลตอบแทน คำนวณ ได้อย่างไร

รายได้ต่อไร่ - ต้นทุนต่อไร่

จะได้

กำไร หรือ ขาดทุน

กรอบการสำรวจ

การจัดเก็บข้อมูลต้นทุนการผลิต
ตามความเหมาะสมทางกายภาพของพื้นที่

แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มเหมาะสม (S1 / S2)

กลุ่มไม่เหมาะสม (N / S3)

การเลือกตัวอย่าง ในจังหวัดเป้าหมาย

เลือกตัวอย่างกระจายตามลักษณะ ความเหมาะสมในพื้นที่แต่ละจังหวัด เป็นรายอำเภอ

ชนิดสินค้า	จังหวัด	อำเภอ	ลักษณะความเหมาะสม
ข้าว พืชไร่	จังหวัด.....	อำเภอ 1	กลุ่ม 1 (S1 / S2)
			กลุ่ม 2 (N / S3)
		อำเภอ 2	กลุ่ม 1 (S1 / S2)
			กลุ่ม 2 (N / S3)
	จังหวัด.....	อำเภอ 1	กลุ่ม 1 (S1 / S2)
			กลุ่ม 2 (N / S3)
อำเภอ 2	กลุ่ม 1 (S1 / S2)		
	กลุ่ม 2 (N / S3)		

ชนิดสินค้า	จังหวัด	อำเภอ	ลักษณะความเหมาะสม	ตัวอย่างที่ต้องเก็บข้อมูล
อ้อยโรงงาน สับปรด โรงงาน	จังหวัด		กลุ่ม 1 (S1 / S2)	- ปีปลูก/เก็บเกี่ยวรอบแรก
				- เก็บเกี่ยวรอบที่สอง
				- เก็บเกี่ยวรอบที่สามขึ้นไป
			กลุ่ม 2 (N / S3)	- ปีปลูก/เก็บเกี่ยวรอบแรก
				- เก็บเกี่ยวรอบที่สอง
				- เก็บเกี่ยวรอบที่สามขึ้นไป

ชนิด	จังหวัด	อำเภอ	ลักษณะความเหมาะสม	ตัวอย่างที่ต้องเก็บข้อมูล
ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล	จังหวัด.....		กลุ่ม 1 (S1 / S2)	- ปีปลูก
				- ช่วงปีก่อนให้ผล
				- ช่วงตั้งแต่ปีให้ผลผลขึ้นไป
			กลุ่ม 2 (N / S3)	- ปีปลูก
				- ช่วงปีก่อนให้ผล
				- ช่วงตั้งแต่ปีให้ผลผลขึ้นไป

ชนิดสินค้า	จังหวัด	อำเภอ	ลักษณะความเหมาะสม	ตัวอย่างที่จัดเก็บข้อมูล
ปศุสัตว์ ประมง โคเนื้อ กระบือ อื่นๆ	จังหวัด...		ไม่คำนึงถึง ลักษณะพื้นที่	20 ตัวอย่าง ขึ้นไปต่อ 1 ชนิดสินค้า

ต้นทุนการผลิต ผลตอบแทน สินค้าที่สำคัญ (สินค้า TOP 4) จังหวัดชลบุรี

รายการ	ยางพารา(บาท/ไร่) ปี 2559/60		ปาล์มน้ำมัน(บาท/ไร่) ปี 2559/60	
	S1/S2	S3/N	S1/S2	S3/N
1. ต้นทุนผันแปร (บาท/ไร่)	3,777.85	4,915.63	3,548.05	4,622.18
2. ต้นทุนคงที่ (บาท/ไร่)	1,921.12	2,059.47	1,813.24	2,131.19
3. ต้นทุนรวมต่อไร่ (บาท/ไร่)	5,698.97	6,975.10	5,361.29	6,753.37
4. ต้นทุนต่อกิโลกรัม (บาท/กก.)	25.82	34.31	1.79	2.85
5. ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	220.74	203.29	2,993.24	2,369.81
6. ราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)	24.61	24.61	4.94	4.94
7. รายได้ทั้งหมด (บาท/ไร่)	5,432.41	5,002.97	14,786.61	11,706.86
8. ผลตอบแทนสุทธิต่อไร่ (บาท/ไร่)	-266.56	-1,972.13	9,425.32	4,953.49
9. ผลตอบแทนสุทธิต่อผลผลิต (บาท/กก.)	-1.21	-9.70	3.15	2.09
10. ปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุน (กก./ไร่)	231.57	283.43	1,085.28	1,367.07
11. สัดส่วนผลตอบแทนสุทธิต่อไร่/ต้นทุนต่อไร่	-0.10	-0.28	1.76	0.73

ที่มา : จากการสำรวจข้อมูล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6

ต้นทุนการผลิต ผลตอบแทน สินค้าที่สำคัญ (สินค้า TOP 4) จังหวัดชลบุรี

รายการ	มันสำปะหลัง(บาท/ไร่)		สับปะรด(บาท/ไร่)	
	ปี 2559/60		ปี 2559/60	
	S1/S2	S3/N	S1/S2	S3/N
1. ต้นทุนผันแปร (บาท/ไร่)	6,062.09	5,901.84	22,493.64	25,788.67
2. ต้นทุนคงที่ (บาท/ไร่)	953.40	1,276.45	1,135.68	1,073.57
3. ต้นทุนรวมต่อไร่ (บาท/ไร่)	7,015.49	7,178.29	23,629.32	26,862.24
4. ต้นทุนต่อกิโลกรัม (บาท/กก.)	1.67	1.68	4.49	4.94
5. ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	4,206.17	4,262.22	5,262.19	5,442.15
6. ราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)	1.82	1.82	11.21	11.21
7. รายได้ทั้งหมด (บาท/ไร่)	7,655.23	7,757.24	58,989.15	61,006.50
8. ผลตอบแทนสุทธิต่อไร่ (บาท/ไร่)	639.74	578.95	35,359.83	34,144.26
9. ผลตอบแทนสุทธิต่อผลผลิต (บาท/กก.)	0.15	0.14	6.72	6.27
10. ปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุน (กก./ไร่)	3,854.66	3,944.12	2,107.88	2,396.27
11. สัดส่วนผลตอบแทนสุทธิต่อไร่/ต้นทุนต่อไร่	0.09	0.08	1.50	1.27

ที่มา : จากการสำรวจข้อมูล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6

แนวคิด

บัญชีสมดุล (balance sheet)

บัญชีสมดุลสินค้าเกษตร

มีองค์ประกอบ 2 ด้านคือ ด้านการผลิต (Production) และด้านการนำไปใช้ประโยชน์ (Utilization)

ผลผลิตรวมของจังหวัด = การนำไปใช้ประโยชน์

ผลผลิตรวมของจังหวัด

- ปริมาณผลผลิตของจังหวัด ในช่วง 12 เดือน หรือ 1 ปี
- ปริมาณนำเข้าจากจังหวัดอื่น/ต่างประเทศ ในช่วง 12 เดือน หรือ 1 ปี

ผลผลิตรวมของจังหวัด = ปริมาณการผลิต + การนำเข้าสินค้า

การใช้ประโยชน์

- การใช้ภายในจังหวัด เช่น บริโภค เลี้ยงสัตว์ แปรรูป ในช่วง 12 เดือน
- การส่งออกไปจังหวัดอื่นและต่างประเทศ ในช่วง 12 เดือน

การนำไปใช้ประโยชน์ = การใช้ภายในประเทศ + การส่งออกสินค้า

ความหมาย

แสดงให้เห็นว่า ผลผลิตสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง เมื่อผลิตแล้วมีการเคลื่อนย้ายผ่านพ่อค้าคนกลางในระบบตลาดอย่างไร จนถึงผู้บริโภค/ผู้ใช้คนสุดท้าย

ความสำคัญของวิถีตลาด

- 1) ทำให้ทราบว่าสินค้านั้นมีคนกลางที่เกี่ยวข้องในระบบตลาดกี่ประเภท
- 2) ทำให้ทราบขนาดธุรกิจ/บทบาทของคนกลางในแต่ละสินค้า
- 3) ใช้เป็นข้อมูลประกอบการบริหารจัดการสินค้า

การจัดทำบัญชีสมดุล Demand and Supply

อุปทาน
(Supply)

=

อุปสงค์
(Demand)

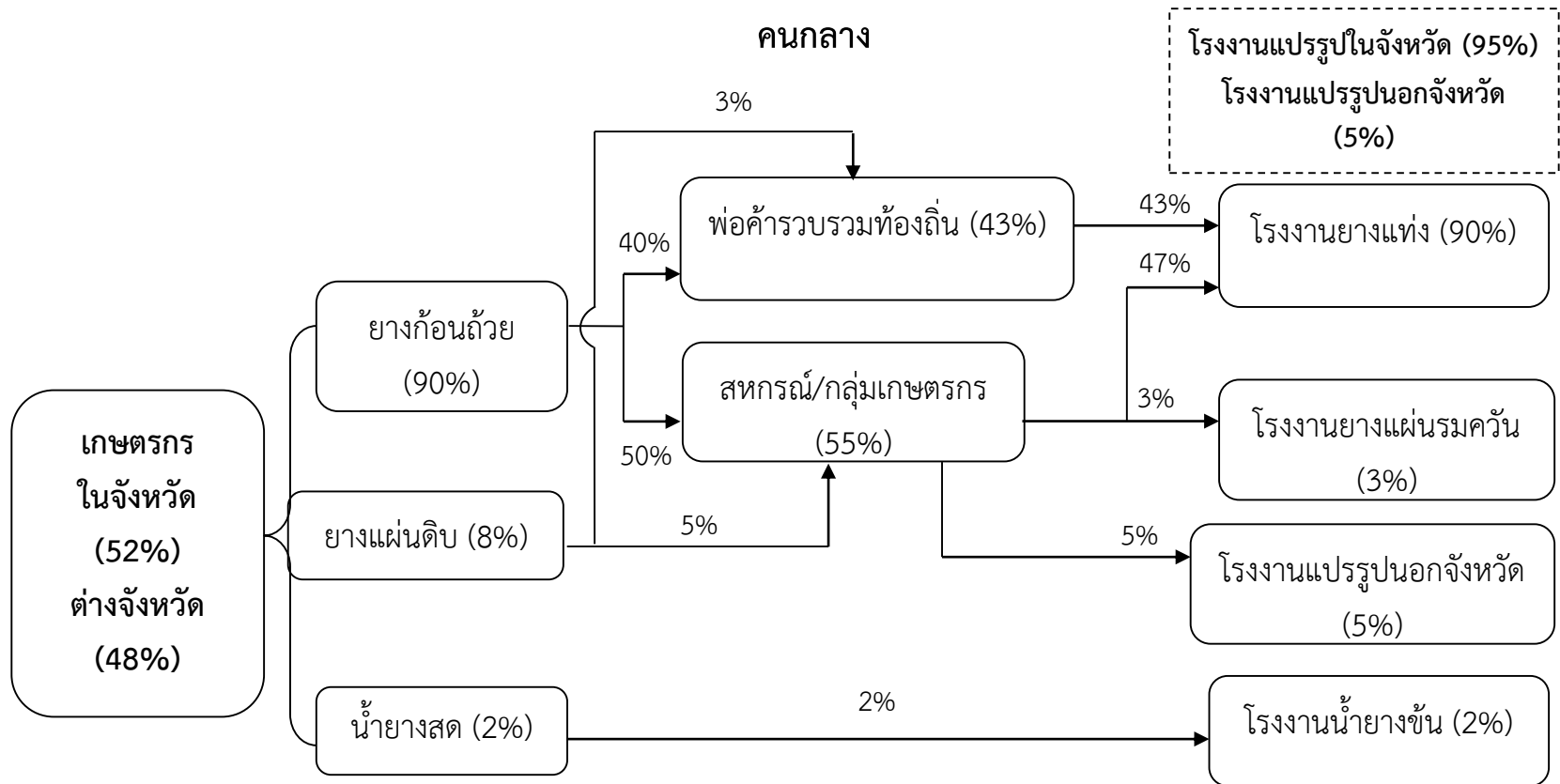
ผลิตในประเทศ + นำเข้า + สต็อกต้นปี

ใช้ในประเทศ + ส่งออก + สต็อกปลายปี

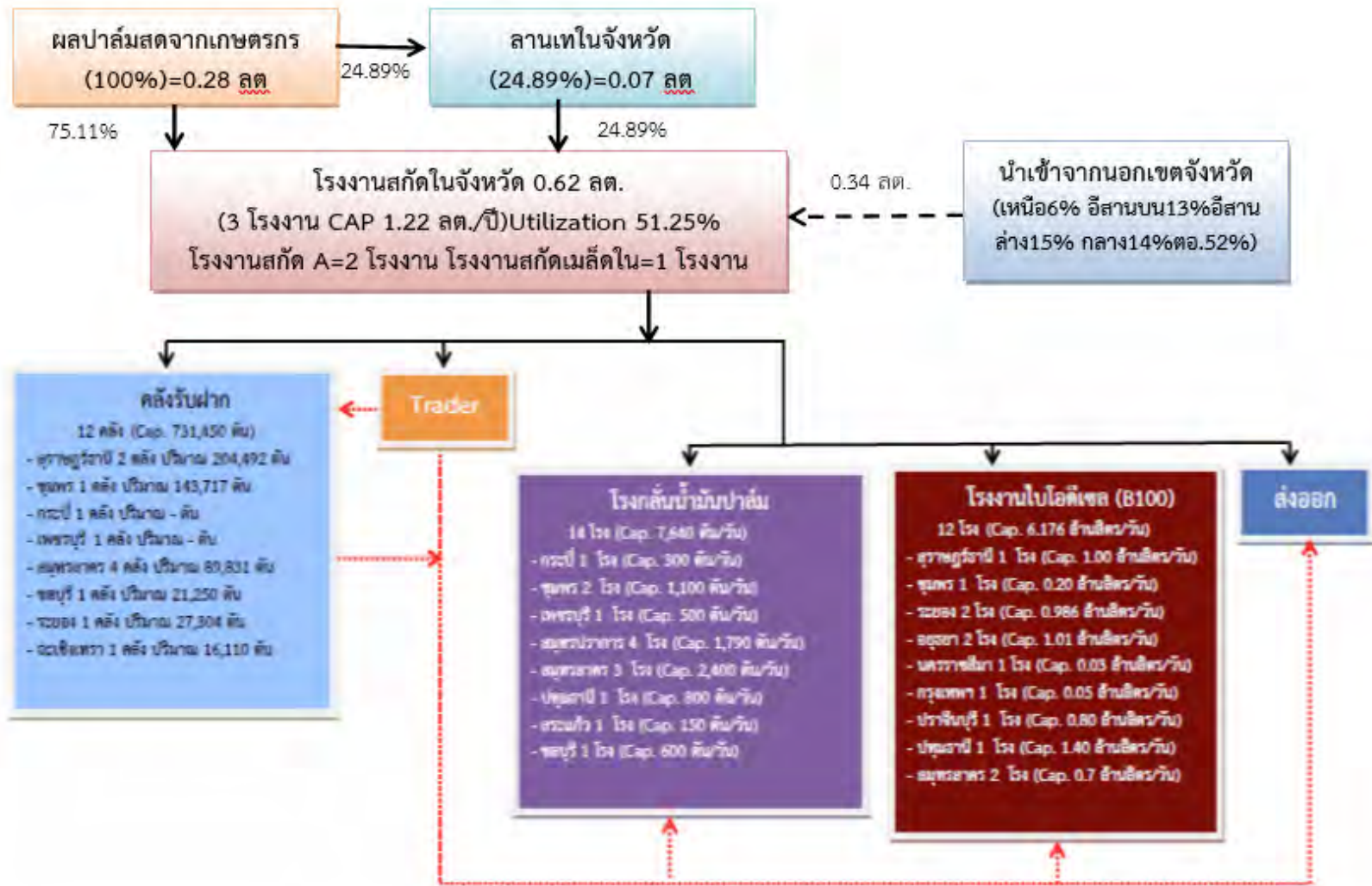
การบริหารจัดการสินค้า TOP4 จ.ชลบุรี
ได้แก่
ยางพารา ปาล์มน้ำมัน สับปะรด
และมันสำปะหลัง

การบริหารจัดการ ยางพารา จ.ชลบุรี ปี 2560

ผลผลิต			ความต้องการ			ส่วนขาด (-)/ส่วนเกิน (+)
ผลผลิตในจังหวัด	รับซื้อจากนอกจังหวัด	รวม	ความต้องการในจังหวัด	ส่งขายไปนอกจังหวัด	รวม	
41,666	38,569	80,235	76,223	4,012	80,235	0

การบริหารจัดการ ปาล์มน้ำมัน จ.ชลบุรี ปี 2560

ภาพที่ 1 โครงสร้างการตลาดปาล์มน้ำมันจังหวัดชลบุรี ปี 2560

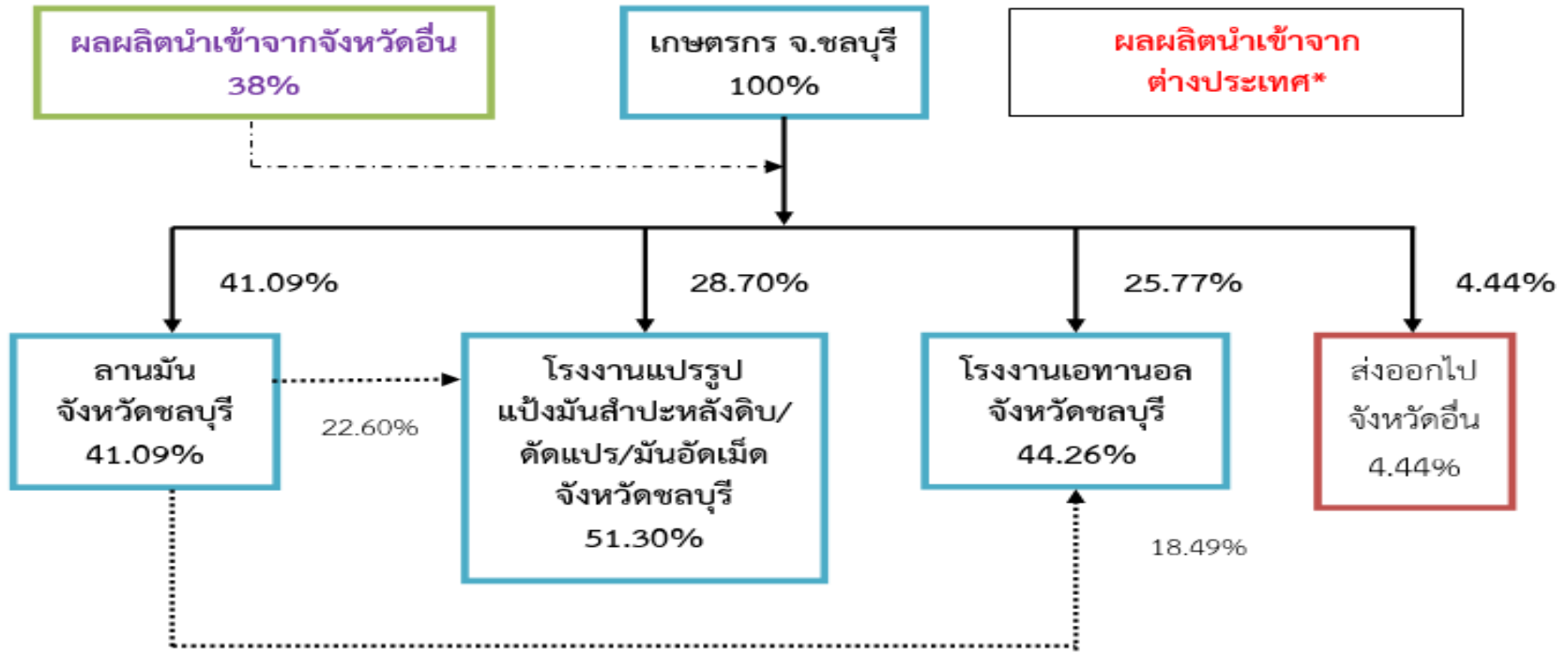
การบริหารจัดการ ปาล์มน้ำมัน จ.ชลบุรี ปี 2560

วิธีการตลาดสินค้า ปาล์มน้ำมัน ปี 2560

หน่วย : ตัน

ผลผลิต			ความต้องการ			ส่วนขาด (-)/ส่วนเกิน (+)
ผลผลิต ในจังหวัด	รับซื้อจาก นอกจังหวัด	รวม	ความต้องการ ในจังหวัด	ส่งขายไป นอกจังหวัด	รวม	
283,646	339,987	623,633	1,404,000	0	1,404,000	-780,367

การบริหารจัดการ มันสำปะหลัง จ.ชลบุรี ปี 2560

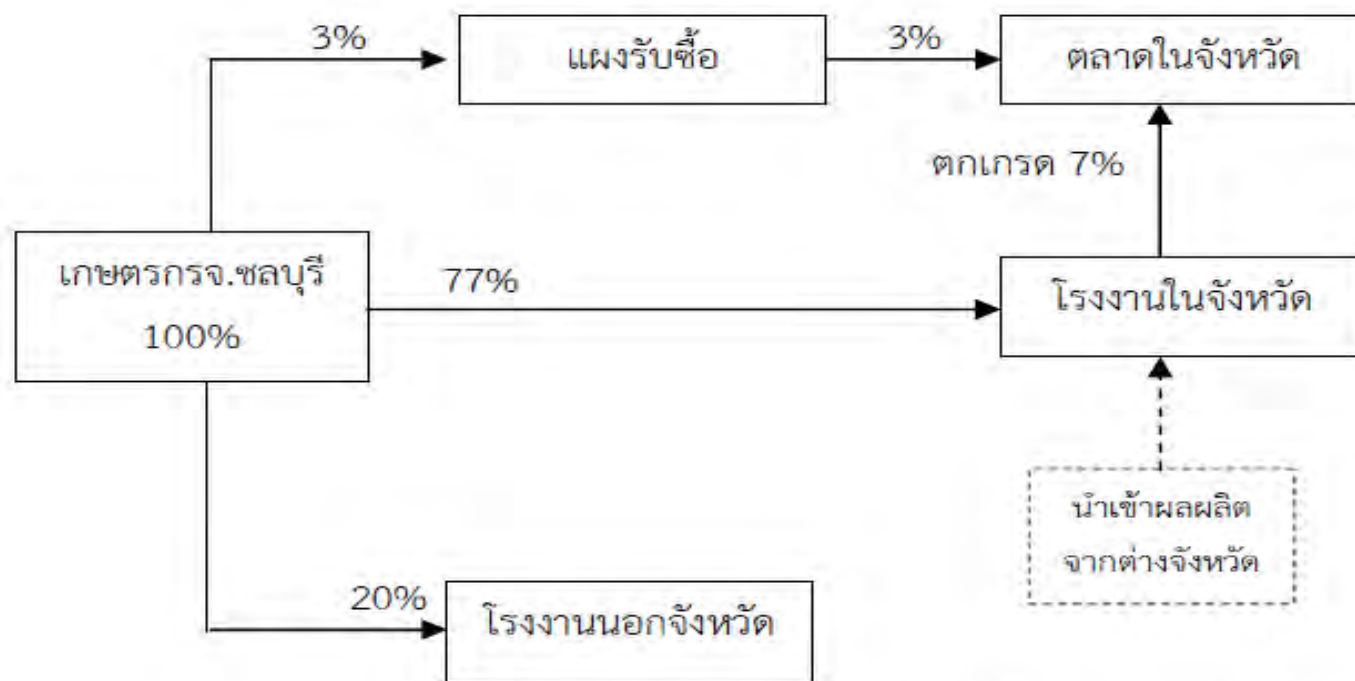

ภาพที่ 1 วิถีตลาดมันสำปะหลังของจังหวัดชลบุรีปี 2560

หน่วย : ตัน

ผลผลิต			ความต้องการ			ส่วนขาด (-)/ ส่วนเกิน (+)
ผลผลิต ในจังหวัด	รับซื้อจาก นอกจังหวัด	รวม	ความต้องการ ในจังหวัด	ส่งขายไป นอกจังหวัด	รวม	
635,481	242,310	877,791	868,348	28,228	896,576	-18,785

การบริหารจัดการ สับปะรด จ.ชลบุรี ปี 2560

ภาพที่ 4 วิถีตลาดสินค้าสับปะรดในจังหวัดชลบุรี

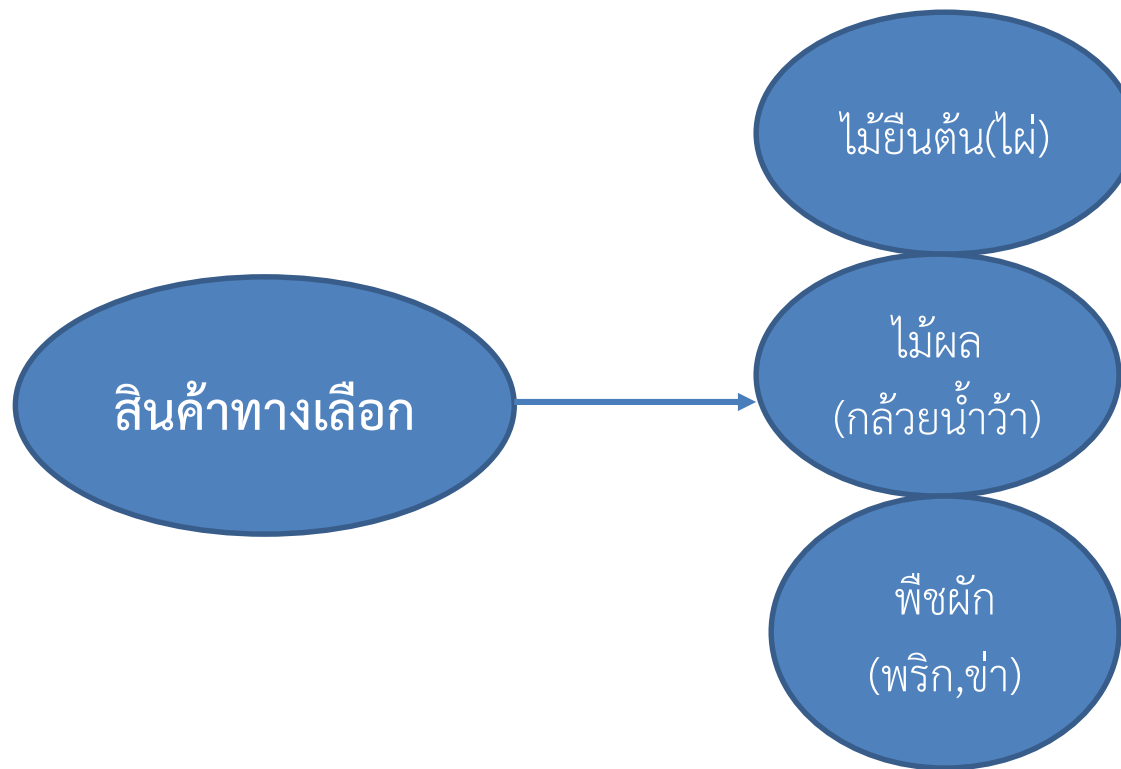
หน่วย : ตัน

ผลผลิต			ความต้องการ			ส่วนขาด (-)/ ส่วนเกิน (+)
ผลผลิต ในจังหวัด	รับซื้อจาก นอกจังหวัด	รวม	ความต้องการ ในจังหวัด	ส่งขายไป นอกจังหวัด	รวม	
128,418	128,807	257,225	231,541	25,684	257,225	0

กรอบแนวคิดในการกำหนดสินค้าทดแทนในพื้นที่ N

แนวทางปรับเปลี่ยน/กิจกรรม ในพื้นที่ N ทางเลือกกิจกรรมปรับเปลี่ยนการเพาะปลูก
ยางพารา ในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3, N)

ต้นทุน-ผลตอบแทน สิ้นค้าทางเลือกเพื่อปรับเปลี่ยน ในพื้นที่ไม่เหมาะสมปลูก ยางพารา (S3,N) ข้อมูลปี 2559/60

รายการ	ยางพารา S3/N (บาท/ไร่)	ปาล์มน้ำมัน S3/N (บาท/ไร่)	มันสำปะหลัง S3/N (บาท/ไร่)	สับปะรด S3/N (บาท/ไร่)
1. ต้นทุนผันแปร	4,915.63	4,622.18	5,901.84	25,788.67
2. ต้นทุนคงที่	2,059.47	2,131.19	1,276.45	1,687.11
3. ต้นทุนรวมต่อไร่	6,975.10	6,753.37	7,178.29	26,862.24
4. ต้นทุนต่อกิโลกรัม	34.31	2.85	1.68	4.94
5. ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	203.29	2,369.81	4,262.22	5,442.15
6. ราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)	24.61	4.94	1.82	11.21
7. ผลตอบแทนต่อไร่	5,002.97	11,706.86	7,757.24	61,006.50
8. ผลตอบแทนสุทธิต่อไร่	-1,972.13	4,953.49	578.95	34,144.26
9. ผลตอบแทนสุทธิต่อผลผลิต (บาท/กก.)	-9.70	2.09	0.14	6.27
10. ปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุน (กก./ไร่)	283.43	1,367.07	3,944.12	2,396.27
11. สัดส่วนผลตอบแทนสุทธิต่อไร่/ต้นทุนต่อไร่	-0.28	0.73	0.08	1.27

ที่มา : จากการสำรวจ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6

ต้นทุน-ผลตอบแทน สินค้าทางเลือก (กิจกรรมเสริมรายได้) เพื่อปรับเปลี่ยน
ในพื้นที่ไม่เหมาะสมปลูก ยางพารา (S3,N) ข้อมูลปี 2559/60

รายการ	ยางพารา S3/N (บาท/ ไร่)	กล้วยน้ำว้า (บาท/ไร่) ไม่แยกความ เหมาะสมของดิน	พริกชี้ฟ้า (บาท/ไร่) ไม่แยกความ เหมาะสมของดิน	ช่า (บาท/ไร่) ไม่แยกความเหมาะสม ของดิน	ไผ่ (บาท/ไร่) ไม่แยกความเหมาะสม ของดิน
1. ต้นทุนผันแปร	4,915.63	4,859.13	9,968.00	11,985.03	16,322.41
2. ต้นทุนคงที่	2,059.47	1,022.20	1,866.88	1,446.76	1,308.04
3. ต้นทุนรวมต่อไร่	6,975.10	5,881.33	11,834.88	13,431.79	17,630.45
4. ต้นทุนต่อกิโลกรัม	34.31	4.36	9.47	10.75	7.20
5. ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	203.29	1,350.00	1,250.00	1,250.00	2,450.00
6. ราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)	24.61	10.00	25.00	27.50	12.20
7. ผลตอบแทนต่อไร่	5,002.97	13,500.00	31,250.00	34,375.00	29,890.00
8. ผลตอบแทนสุทธิต่อไร่	-1,972.13	7,618.67	19,415.12	20,943.21	12,259.55
9. ผลตอบแทนสุทธิต่อผลผลิต (บาท/กก.)	-9.70	5.64	15.53	16.75	5.00
10. ปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุน (กก./ไร่)	283.43	588.13	473.40	488.43	1,445.12
11. สัดส่วนผลตอบแทนสุทธิต่อไร่/ ต้นทุนต่อไร่	-0.28	1.30	1.64	1.56	0.70

ที่มา : จากการสำรวจ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6

แนวทางปรับเปลี่ยน/กิจกรรมเสริม ในพื้นที่ N

2. รับสมัคร/คัดเลือก
เกษตรกร

กำหนดสัดส่วนพื้นที่เป้าหมายปรับเปลี่ยน

รายบุคคล

3. รวมกลุ่มเกษตรกร/
แปลงใหญ่

1. กำหนดสัดส่วนพื้นที่
เป้าหมายรวมทั้งจังหวัด

ปี 1 =ไร่
ปี 2 =ไร่

4. ส่งเสริม ถ่ายทอด
เทคโนโลยี/นวัตกรรม

คุณภาพ และมาตรฐาน

สนับสนุนปัจจัยการผลิต
สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ/สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ

5. แปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่า

6. เชื่อมโยงตลาดกับแหล่งผลิต

แนวทางพัฒนาพื้นที่เหมาะสม (S1,S2) ยางพารา

แนวทางพัฒนา

- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต/เพิ่มผลผลต่อไร่/ลดต้นทุนการผลิต/ยกระดับคุณภาพสินค้าสู่มาตรฐาน
- ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร
- ภาครัฐต้องมีนโยบายส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ แผนการผลิตข้าวครบวงจร

แนวทางพัฒนาพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (S3,N) ยางพารา

แนวทางพัฒนา

- ภาครัฐควรให้การสนับสนุนปัจจัยการผลิต/สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนการผลิต
- ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี/นวัตกรรม ผ่าน ศพก. พร้อมทั้งให้มีการศึกษาดูงานเกษตรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จที่ได้ปรับเปลี่ยนการผลิตเพื่อสร้างแรงจูงใจ
- สนับสนุนให้มีการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน เช่น แหล่งน้ำในไร่นา และแหล่งน้ำตามธรรมชาติให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ดี
- ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมีความเข้าใจนโยบาย Zoning by Agri-Map เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยน

แนวทางพัฒนาพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (S3,N) ยางพารา

แนวทางพัฒนา

- มีแหล่งรับซื้อผลผลิตให้กับเกษตรกรที่ปรับเปลี่ยน และสามารถนำผลผลิตมาจำหน่ายได้อย่างต่อเนื่อง และประชาสัมพันธ์เพื่อกระตุ้นการขายผลผลิต
- ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนพื้นที่บางส่วน ทำเกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน แทนการปลูก ยางพารา เพียงอย่างเดียว ให้มีรายได้สม่ำเสมอและเป็นกิจกรรมที่ใช้ใช้น้ำน้อย เช่น ไม้กัลยน้ำว่า พริก และข่า
- ภาครัฐควรมีโครงการพัฒนาจัดรูปที่ดินให้เหมาะสมแบบที่ส่วนร่วม (รัฐจ่าย 70 : เกษตรกรจ่าย 30) เพื่อการบริหารจัดการสินค้าอย่างยั่งยืน

ฟาร์ม D

แอปพลิเคชันสำหรับ
เกษตรกรออกแบบฟาร์ม
ด้วยตัวเอง

ช่องทางการเข้าใช้แอปพลิเคชัน

1. สำหรับมือถือระบบแอนดรอยด์
ดาวน์โหลดแอปพลิเคชันผ่าน
Play Store

Play Store

On Website

2. ใช้งานแอปพลิเคชัน On Website
หรือ <http://farmd.oae.go.th>

พัฒนาโดย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อคิดเห็นที่ประชุม

เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและมาตรการ
ในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่อย่างเหมาะสม

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6

E-mail: zone6@oae.go.th

โทร 038-351398

โทรสาร(Fax) 038-351261